

**PEP SANSÓ
I NICOLAU
ENS CONTA
LA SEVA
BARRINA A
CASTELLA-
LA MANXA**

**L'AJUNTAMENT
TORNARÀ 80
MILIONS ALS
CONTRIBUENTS
ESPECIALS**

**LA RESIDÈNCIA
DUITA A LA
TAULA DEL
PARLAMENT**

**LA CURSA CICLISTA
D'ES PLA PASSARÀ
PER LA VILA
EL 6 DE JUNY**

LA DEPURADORA JA ESTÀ EN MARXA

ES MOLÍ NOU

VILAFRANCA

**ABRIL ● 93
NÚMERO 73**

**OPREMS
CORONA**

Publicació mensual de
l'Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Depòsit Legal
PM: 366 - 1986

Edita:
Obra Cultural Balear
de Vilafranca

Reproducció fotogràfica:
Joan Jaume

Redacció i col·laboradors:

Jaume Català Sansó
Andreu Bauçà
Francesc Amengual
Joan Barceló
Joan Jaume
Bartomeu Català
Biel Monserrat
Jaume Nigorra
Jaume Sansó
Pere Fons
Col·legi Públic
Bernat Estrany
Gabriel Gelabert
Televisió Vilafranca
Damià Agustí
Miquel Barceló
Bàrbara (Manacor)
Joan Estrany
Xavier Cañada
Joan Bauzà

Impresa a: Tirrena, S.A.
Pintor Joan Gris, 2. Tel. 55 52 12
07500 Manacor

Els articles publicats en aquesta
revista sols expressen l'opinió
dels seus autors

«Una alternativa de vida»

per Josep Méndez i Margalida Arbona

Contínuament, veim que les esperances i il·lusions de viure en un entorn més net, més humà, més just, queden desfetes per l'actuació d'aquells que tenen el poder, sigui social, polític o religiós. No som poques les persones que, en una vertadera reacció en cadena, clamam justícia davant aquests fets; fins i tot, n'hi ha que hi perden la veu, i, en casos extrems, la vida.

Que tot obeeix a un orde social i econòmic, és el que ens repiquen contínuament els agents polítics que dirigeixen l'estat; i que a l'altre món tot el compondrà, és allò que també repeteixen des de les troncs els anomenats consellers religiosos, donant el vist-i-plau des de les cúpules a tals contradiccions humanes.

I és que la justícia i la coherència van estretament lligades a la moralitat, a l'ètica, a l'espiritualitat; però, alerta!, ho hem de confondre els termes: una cosa és la justícia i l'altra és la legalitat, així com també una cosa és l'espiritualitat i l'altra és la religió; i l'exemple d'això, el veim ben clar amb tots aquells que exerceixen càrrecs de poder, els quals, en sentir sonar la bossa, surten afuats per tal d'adorar els doblers; un clar exemple que efectuen dins una societat que, sempre seguit, pateix els seus desbarats i amoralitats. És evident que aquella màxima del cristianisme autèntic que un fuster va donar com a sentència, —«Si un orb guia un altre orb...», avui dia és quan pren més sentit, i no només aquesta màxima, sinó moltes d'altres que són ignorades per uns i altres; car, comprometen massa a viure i a actuar en conseqüència, i, sobretot, suposen el compromís de dur a terme tot allò que tant han promés els seus seguidors.

La coherència de les paraules amb els fets és de vital importància, no per «quedar bé» amb els veïnats, sinó per tal de donar a la vida humana el seu sentit més just. Si aquells que exerceixen la legalitat humana actuen com a orbs davant tot allò que és just, de la mateixa manera veim que aquells que haurien de donar exemple de vida, amb la seva fervorosa religiositat, només són instruments al servei d'un col·lectiu acomodat en els seus interessos.

Però, de ben poc ens serveix la crítica si no és constructiva, si no aporta alternatives que donin solucions al desenvolupament de la vida humana; i, en aquest sentit, a part de les contínues idees socials que ens subministren petits col·lectius, seria bo que també perdéssim la veu i la por, clamant una altra moral i una altra espiritualitat, que ens encaminés a quelcom més senzill i casolà, que fos realment un exemple a imitar. Vet aquí, doncs, la pedra angular que ha de menester tot ésser humà per tal de donar sentit a tot el que fa.

Així mateix, i per no fer la contínua errada humana d'inventar noves moralitats sectàries que ens facin recordar contínuament allò ja establert, també fóra bo aprofundir en els fonaments del que prediquen, i que és tan desconegut. Perquè hi ha gent que es pensa que ésser cristià és ben igual que posar-se una etiqueta de marca per sentir-se diferents de la resta dels humans; i, així, d'aquesta manera, el més important de la vida, de l'ésser humà queda amagat davall un bolic de lleis i ritus que durant tants de segles han provocat més confusió que claredat.

Així, doncs, damar justícia social i coherència política no serveix de res si abans no exigim que tothom visqui un autèntic misticisme personal i pobre, ja que només d'aquesta manera podrem veure amb la llum vertadera la realitat de les coses de la vida i llurs possibles solucions. Si no ho feim així, què en treurem, de fer costat amb la nostra esperança i il·lusió a aquests individus que, tot d'una que senten sonar les trenta monedes, no dubten gens ni mica a vendre's? Nosaltres, en particular, ja fa temps que hem triat aquesta alternativa senzilla de vida, i ja sigui en la política, com també en la religió, veim ben clar que només hi ha un camí possible perquè les nostres esperances i il·lusions no quedin desfetes: canviar i transformar la nostra manera d'ésser i, a més, no cooperar gens amb aquest joc polític que, per quatre maleïts durs, fa malviure i desil·lusionar tants d'éssers humans.

Si és vera que existeix una utopia en el món, és aquesta la que ens volen fer veure els polítics i els religiosos; no podem ser justs i, alhora, pactar amb els doblers, així com tampoc no podem admetre l'existència de rics i de pobres dins un ambient de resignació religiosa; no podem acceptar que ens donin gat per llebre, amics, no ho podem admetre, encara que ja fa molts de segles que ens hi duen, enganats.

La presa de consciència que la justícia comença dins cadascú de nosaltres ja ens hauria de donar entenedre que, sempre que no és així, tot falla. I això ens pot ajudar molt a entendre tot allò que passa al nostre entorn. Tal vegada no poguem impedir a curt termini que ens convertesquin la nostra llar en un femer, o potser sí, però el que és ben segur és que n'hi haurà més d'un que quedarà de pedra si en el nostre senzill consell d'obriers, hi incloem la idea de donar-se de baixa de tot allò que signifiqui hipocresia, i, talment un crít profètic, facem de la nostra vida una autèntica alternativa que haurien de seguir, els primers de tots, aquells que agafen el poder pel seu compte.

Pel que fa a la religió oficial, seria positiu que comencessin a entendre que ningú no té dret a menjar damunt l'esquena d'una altra persona i que l'únic camí possible perquè els éssers humans visquem un autèntic misticisme, en aquest cas cristià, és tornar viure la senzilla església, pobre i casolana, de fa dos mil anys, i que molta gent ha perdut a partir de l'exercici de rituals i rutines. Si l'exemple és el millor mitjà perquè les coses canviïn, aleshores, proclamam que es reivindiqui des de les més altes troncs allò mateix que, des del poble, demanam a través de les línies d'aquesta senzilla revista de Vilafranca. Envant, amics!

Comencen les obres de la depuradora

La depuradora s'ubicarà a la zona de Ca'n Bruno (Fot. Joan Jaume)

Amb un pressupost de cent milions de pessetes, l'empresa Melchor Mascaró S.A. ha començat les obres de l'estació depuradora que s'ubicarà a la finca de Ca'n Bruno, en el Pla de l'Anzell. En una extensió d'unes cinc quarterades es contruirà la depuradora que tindrà un sistema seminatural a través de tres embassaments que destilaran les aigües residuals procedents del nucli urbà.

Actualment els sectors A i B aboquen les aigües residuals al torrent, amb uns efectes altament contaminants per les aigües del subsol de la zona agrícola en la que discorren.

El drenatge dels col·lectors fins a l'estació de bombeig, que s'ubicarà a les immediacions de la depuradora, facilitarà l'impulsió de les aigües residuals.

El funcionament de la depuradora es basa en dos grans llacunes de decantació que posteriorment evacuaran les aigües a una tercera llacuna d'aïració.

L'inici de les obres de l'estació no han estat exemptes de polèmica, per quan les cinc quarterades que l'Institut Balear de Sanejament del Govern Balear havia adquirit per construir la depuradora foren sembrades de cereals. Ibasán és l'organisme que es fa càrrec del projecte i qui el finança en la seva totalitat. L'estació depuradora serà el darrer punt per acabar el projecte de sanejament al nostre poble.

Redacció.- Molí Nou

Serveis Socials presentà el seu programa de treball

L'ajuda a domicili, l'integració dels disminuïts i la prevenció i tractament de l'abús de l'alcohol i altres toxicomanies són les principals funcions de treball que ha presentat per aquest any el departament de Serveis Socials de l'Ajuntament.

L'assistència social i les treballadores familiars centraran la seva acció en potenciar el servei d'ajuda a domicili per aquelles persones i famílies que es trobin amb indis-

pensable necessitat. En aquest apartat es refereix també el projecte d'instal·lació de telealarmes. L'eliminació de barreres arquitectòniques en els edificis públics promourà l'integració de les persones en dificultats per desplaçar-se. El tractament de les toxicomanies tractarà també un apartat especial a la feina de «Serveis Socials», que ha previst activitats comunitàries de caràcter informatiu sobre aquest tema.

L'Ajuntament tornarà 80 milions als contribuents especials

Dels quasi 150 milions que el consorci d'aigües del Pla abonarà a l'Ajuntament, com a pagament per les xarxes d'aigua potable i residuals recentment instal·lades, 80 milions seran tornats als veïns que feren efectives les contribucions especials establertes per cubrir part del cost de les obres de sanejament.

L'adhesió de Vilafranca al consorci d'aigües obliga a l'empresa adjudicatària del manteniment de les xarxes, Cadagua, a reemborsar a l'Ajuntament aquelles quantitats que s'hagin cobert com a part del finançament de les obres. La construcció dels dipòsits d'aigua i les tres sectors en els que s'ha dividit el projecte d'instal·lació de xarxes haurà costat un total de 413 milions de pessetes, un cop acabat el darrer sector.

El Consell Insular ha aportat la seva part corresponent 265.700.000 pessetes als 413 d'inversió total. Els 147.300.000 de pessetes restants han estat coberts pels vilafranquers, mitjançant les contribucions especials, i amb capital municipal. Aquesta darrera quantia és la que s'haurà de tornar a l'Ajuntament, per la seva participació en el consorci d'aigües. Dels 147 milions, 79.591.000 de pessetes seran tornats als veïns que pagaren les contribucions especials en els sectors A i B. Els veïns del sector C no rebran cap tipus de reemborsa-

El Sector C no es veurà afectat (Joan Jaume)

ment ja que no han hagut d'abonar cap quantitat que Vilafranca s'integrés al consorci d'aigües.

Per altra part, les contribucions especials aplicades a tots els propietaris de vivendes i solars per el pagament dels dipòsits d'aigua no seran tornats.

Amb totes aquestes operacions, l'instal·lació de la xarxa d'aigua potable i clavegueram haurà tengut un cost nul. Tot i això, l'ingrés al con-

sorci del Pla suposarà un bon augment del cost de l'aigua, que passarà de les 48 a les 93 pessetes per metre cúbic consumit i una quota fixa bimensual de 700 pessetes. En aquesta quantitat caldrà sumar-li l'aplicació del canon d'aigua del Govern Balear.

L'empresa Cadagua passarà factura durant els pròxims 25 anys del cost del manteniment de les xarxes i de l'amortització de les mateixes.

Redacció.- Molí Nou

El PSM demanà aclariments sobre la financiació de la Residència

El Grup parlamentari del PSM ha presentat una sol·licitud de documentació a la taula del Parlament perquè el Govern aporti els justificants de les subvencions o pagaments de les factures de la residència de l'Associació de la Tercera Edat de Vilafranca, on aquest edifici ha estat construït sense llicència i amb subvencions aportades per la conselleria de Sanitat. El PSM també ha presentat una pregunta a la taula del Parlament perquè el Govern es pronuncii sobre si la residència serà d'ús ex-

clusiu pels socis o si s'acollirà a tots els necessitats.

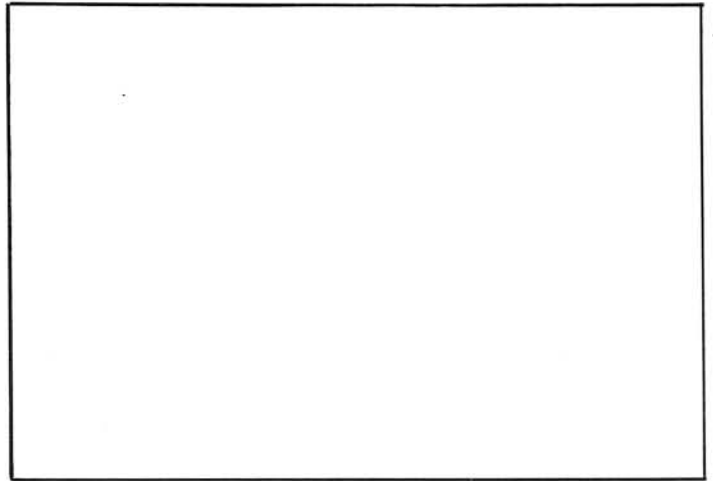
Des de 1984 el Govern ha intervengut uns denou milions de pessetes a l'edifici de la residència, on les obres estan paralitzades per ordre municipal des de fa més de dos anys. L'Associació va concedir els terrenys al Govern amb la finalitat que aquest completi el projecte de residència, un cop desbloquejat l'expedient sancionador obert per l'Ajuntament.

Si es Pla no és un femer...

Què hi fa tot això a l'escorxador?

Espai destinat a la imatge gràfica de l'enterro del gret, perdó de sa sardina. Vos deman disculpes, ja que vaig revelar malament i l'imatge m'ha quedat en blanc. Per cert en el programa electoral del PSM-Independents de Vilafranca a la pàgina tres diu: «Un poble que sap fer festa en germanor, demostra que estima les seves arrels... ENHORABONA...»

Per cert xerrant de festes, una vegada haver acabat Sa Rua, varen comperèixer els apòstols esperant que algú fes la multiplicació dels pans i els peixos però sols hi va haver sobrassades i botifarrons; i el meu confident-nacionalista-reciclat me va comentar: «Aquesta gent es deu pensar que això s Somalia» i afageix: «en el Bolletí de Falange hi ha una partida de 18.875 pts. de botifarrons i llangonisses i això que encara no han pagat el de Sant Antoni» i acaba: «A tu te pareix que amb els doblers seus fan el mateix despilfarro? Sobren comentaris.»

Francesc Amengual

ON ÉS?

On és?

El guanyador del mes passat és en MIQUEL SUAU, que viu al C/ Iglésia, 7 amb la resposta «Ca L'amo en Jaume Xoriguer, Sa Punta». Ja podeu començar a canviar quina és la d'aquest mes, i enviau tantes cartes com volgueu al C/ Sant Martí, 29. REcordau està dins el casc urbà.

**PATROCINA:
BAR RESTAURANT ES CRUCE**

*Crta. Palma - Artà Km. 40
Tel: 56 00 73 VILAFRANCA*

Què feim amb l'ús de l'orinal?

Quan el/la nin/a tengui entre 2 anys i 2 anys i mig se pot iniciar l'aprenentatge de l'ús de l'orinal. Intentar-ho abans és fer «retxes dins l'aigua» ja que el sistema nerviós no està encara suficientment madur com per controlar la musculatura voluntària dels esfínters.

Fins que el nin no decideixi per ell mateix iniciar l'ús de l'orinal, no hi ha res a fer. Per tant, se li ha de demanar primer de tot a l'infant si ell té ganes de provar de deixar els paquets i emprar l'orinal quan tengui ganes de fer pipí o caca. Si diu que sí, posarem en marxa el pla d'actuació, però si diu que no, li direm que no importa i que ja ho intentarà quan sigui un poc més gran.

Sempre se farà aquesta proposta a un bon moment, quan les relacions entre pares-fills siguin bones i no hagi problemes greus.

I... perquè és tan delicat el tractar aquest tema de l'emprar l'orinal?

És perquè l'aprenentatge del control d'esfínters coincideix amb l'etapa emocional evolutiva de la «Fase

de l'oposició o de la terquetat», en la que el nin o nina s'oposen a quasi tot el que li sona a força o obligació... i empra el típic no! a tot com una mostra de força i de poder a damunt els seus pares..., i els fascina i encanta veure com ells —tan petits—, són els que arriben a controlar als seus pares.

Per això qualsevol pressió o imposició dels pares a emprar l'orinal, si el nin no vol, acaba per fallar i si els pares empen la força, renyar, o el càstig i produir en el nin o nina més envant que torni banyar es llit o els pantalons a la més mínima carga emocional.

Podríem dir que a la llarga és una causa de l'ENURESI (orinar dins el llit), considerada avui com una patologia de causa emocional greu.

Antònia Bover

Les broadores a Lluc

Avui, hem pujat de Vilafranca a Lluc, 60 dones. Som una petita representació de les 3 generacions de broadores que un dia passarem per Ca Madò Miquela Rabassa. No bastarien hores per contar-vos les anècdotes que envoltaren aquell ambient de companyerisme: moltes férem la nostra primera amiga, ploràrem escoltant les radionovel·les, els berenars que férem, fins i tot, en aquell temps, ens posàvem a festejar.

Erem jovenetes que cercàvem aprendre el nostre primer ofici, cercàvem una sortida digna per realitzar-nos dins la vida i sense adonar-nos refermàvem la nostra identitat: el fil de seda que perfora suaument el drap per transformar una successió de punts amb una flor. Així és la vida de la broadora: paciència, esment i constància.

Cada una de les que som aquí ens emportarem un bell record d'aquest dia i segur que dins la ment ja pensam amb la pujada que farem l'any vinent.

Centre de Gimnàstica i Estètica B. Huguet

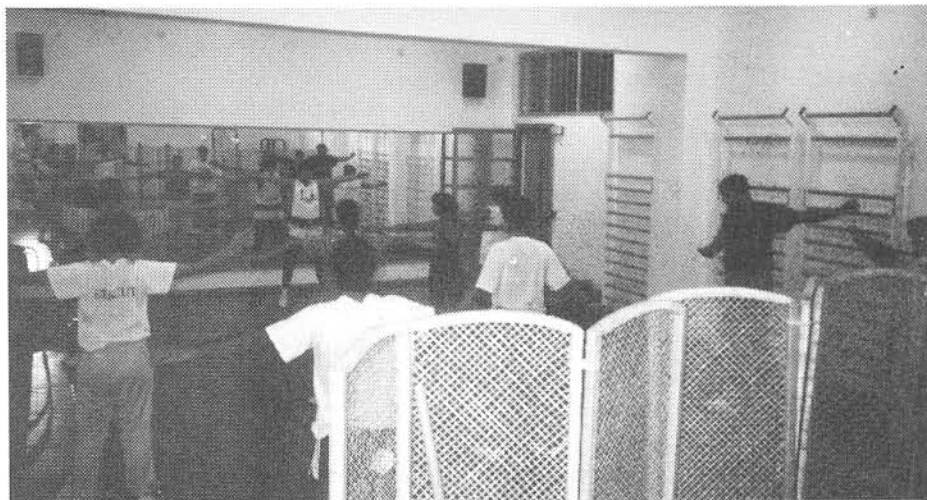
Les cames són les extremitats que més sofreixen durant el dia, i que es veuen sotmeses a pressions i esforços continus. Ens aguanten durant tot el dia i mantenen el nostre equilibri.

És fàcil, per tant, que a partir d'edat jove es presentin una sèrie de problemes com: cansament, formigueig, inflamacions als turmells, dolors a les articulacions, mala circulació sanguínia, peus freds, etc.

QUÈ HI PODEM FER?

Sempre és més convenient prevenir que curar. La gimnàstica programada de 2-3 vegades a la setmana ens dóna l'oportunitat de posar en funcionament i movilitzar tots aquells músculs i articulacions que facilitaran una millor circulació sanguínia i oxigenació cel·lular.

Hem d'evitar també el màxim pos-

sible estar drets i aturats, ja que es veu dificultada la circulació de retorn i facilitar l'oposició de varius. Si per qualche raó hem de guardar el nostre torn a una fila, intentarem descongestionar els turmells fent unes petites rotacions als peus que

alleugeriran la sensació de fatiga i proporcionaran als peus una millor irrigació sanguínia.

Cuidar-se un poc és començar a estimar-se a un mateix, i així tenim més oportunitat d'obrir-nos als altres.

Pastís de brossat fred

Ingredients:

- 500 grs. de brossat
- 250 grs. de crema de llet pujada.
- 200 grs. de sucre.
- 2 llimones sucades.
- 2 llimones ratllades.
- 1 paq. de gelatina granulada.
- 1 pot de confitura d'aranyons o móres

Tomeu Català
«Mut»

Primerament es puja la crema de llet (nata). Una vegada fet això es barreja amb el brossat, ben mesclat. Llavors s'afegeix el sucre, el suc i la ralladura de dues llimones i es torna a mesclar ben mesclat. Tot seguit es posa un poquet d'aigua dins una cassola i s'encalenteix, posant-li el paquet de gelatina granulada, cuidant-se de remenar-lo fins que es disoldrà, sense bullir i tot seguit es posa amb tots els ingredients mesclant-los fins que tot paresqui el mateix. Una vegada fet això es posa dins un motlle a la gelera durant 30 minuts. Després d'aquest temps es treu del motlle i es posa dins una palangana o plat gran, adornant-lo amb la confitura d'aranyons o móres.

Flor Peonia (*Paeonia Cambessedesü*)

RONDALLA DEPRAVADA

«El silenci dels anyells»

És evident que creure's impotent, encertat, intel·ligent, expert, competent i, part damunt tot, únic, excita els sentits més instints i primaris de l'home, fora sopesar que la intenció dels seus actes tendran defectes de forma i, la majoria de vegades, efectes secundaris, així com, que l'elefant és capaç de dominar el seu territori amb autoritat i fermesa, tots ho sabem, en canvi queda totalment indefens i tremolós en veure un ratolí.

És just que el camí de la vida de tot home pugui omplir-se d'ensopegades, d'experiències negatives, equivocar-nos en molta facilitat i, fins i tot, reincidir i repetir, el que no és just i un acte d'intolerància, veure el nostre veí fer-se home, amb tot el que comporta, i pensar que el nostre

camí és de roses i el seu de cards, creure'ns perfectes amb la nostra formació immaculada, en canvi ells, uns pobres anyells que sols saben remugar per menjar, que trevelen a cada tomb del camí, etc... resumint: és sentir-se vius i tots els altres imbecils.

Jo vull donar l'oportunitat d'intentar-ho un altre cop a tots els que, sense pensar-ho ni un moment, han intentat superar els entrebancs de la vida: els éssers humans som creats iguals i al mateix món, i són ells mateixos qui creen les diferències.

Els anyells no parlen; sols remuguen. És un acte instintiu. Els homes som capaços d'aturar les cames a la xerrameca i, per instint, la deixam

passar i l'augmentam, com una bolla de neu. Vull mostrar les meves ferides, no perquè en facin comentaris, sinó, perquè siguin sanades. Els que sols veuen en les ferides dels altres una font inesgotable de xerrameca, procurin canviar prest d'actitud; també ells estaran exposats tota la vida a pagar amb la mateixa moneda.

da, a tenir sobre el cap el pèndols de la mal intencionalitat en constant moviment. És com pagar amb la mateixa moneda.

No tenc cap altre argument per intentar calmar les aigües de la discòrdia. Sols donar una nova oportunitat.

Jaume Sansó Caldentey

Deliris estranys

Després d'aquella ensopegada, la vida per a mi s'havia capgirat per complet. Mai no hauria pensat que em transformaria en un ésser tan estrafalari i tan increïblement feliç...

Vivia dins les muntanyes, separat de qualsevol vestigi de civilització humana. No hi havia cap casa, només una cova en la qual m'amagava quan feia fred. M'agradava contemplar la lluna aquells vespres, quasi màgics, d'estiu i deixar-me acaronar per una brisa suau i tendra. Com deia abans, m'agradava mirar la lluna i reflexionar sobre el meu passat tèrbol i fosc. A vegades em pens, que encara em trob enmig d'aquella meravella natural. És curiós, emperò mai no vaig sentir cap mena de por, era d'allò més feliç vivint d'aquella manera salvatge entre els arbres i els animals que m'envoltaven per tot arreu. M'alimentava dels fruits silvestres que produïen algunes espècies d'arbres i arbusts o anava a pescar a la costa. Em vaig fer una canya amb una branca d'ullastre. L'esca per pescar solien ser

els cucs que hi ha enterrats a les platges d'arena. Per aquells paratges n'hi havia qualcuna.

Allò més difícil era encendre el foc, la qual cosa no sempre ho aconseguia. Més d'un cop vaig haver de menjar-me els peixos tal i com sortien de l'aigua. No vos penseu que em repugnàs gaire: sentia una mena de deliri gastronòmic cada pic que ho feia.

Record un dia, quan aparegué de

sobte davant els meus ulls d'adolescent aquella serp de quatre metres, que vaig descobrir que tenia uns poders especials amb els animals. No només era capaç d'atreure'm les seves simpaties, sinó que a més a més podia parlar amb ells. A la serp la vaig anomenar Joana. Na Joana i jo manteníem unes llargues converses de filosofia, lingüística, química i moltes més disciplines! A poc a poc vaig anar posant nom a tots els seus amics del bosc. Ara bé, un dia tota aquella felicitat i benaurança es va esmicolar en mil bocins, tots aquells moments es trencaren irremissiblement i vaig tornar sobtadament a una altra realitat.

Pel que es veu, havia estat dos anys, tres mesos, un dia i dotze hores en coma. Hagués volgut no tornar mai del món que havia deixat, per a mi tan real com el present. Qualque vegada prou d'estar als boscs i retornar sense èxit, al paradís perdut.

Josep Antoni Calvo

Estopa i cul calent no és possible

Un cop a l'any es podrà parlar català al Senat Espanyol. El passat 24 de febrer va ser aprovada la introducció al Senat de la llengua catalana i de la llengua basca i gallega-, una reivindicació llargament exigida pel conjunt de forces polítiques catalanes. Si el Senat ha de ser la Cambra de les nacionalitats, res millor que la presència de les llengües no castellanes com a símbol del reconeixement plurinacional de l'estat espanyol.

En aquest sentit, el que ens va fer el 24 de febrer és un pas important, en certa manera històric, i que subratlla els canvis que s'han produït a l'estat espanyol pel que fa al reconeixement dels drets lingüístics i culturals de les nacionalitats que l'integren.

Tanmateix, no és cap secret dir que es tracta d'un pas insuficient. D'un pas tímid i que deixa entreveure massa reticències -que han tingut la màxima expressió en el vot contrari del PP-, com si les llengües fossin les culpables d'alguna cosa quan, en realitat, la llengua, com a expressió d'un poble, és un bé comú que cal conrear i protegir des dels poders públics. Així ho afirma, per exemple, la Constitució espanyola. Però no pot dir-se que la interpretació que d'aquest dret constitucional han fet els senadors hagi estat generós, ni tan sols adaptat a la importància literària com a la seva vigència i potència actual.

Cal que ho detallem. Serà un cop a l'any, però no al Senat en ple, sino que només durant la sessió que mantindran una cinquantena de senadors. Aquestes sessions no s'hauran de realitzar en català, sino que s'hi podran realitzar. I el diari de ses-

sions de la cosmopolita institució les haurà de reproduir també en espanyol, encara que s'hagin realitzat en qualsevol de les no espanyoles llengües autoritzades.

No entraré en els aspectes conjunturals sinó en el terreny conceptual: l'acord del Senat respecte al català no és un acord de mínims, un pas modest cap a quotes de representació més importants, sino que es tracta, al meu entendre, d'un «pas en sentit contrari». Per dir-ho de qualque manera, aquest acord -que resulta humiliant des del punt de vista de l'efectivitat: si en dotze anys de catalanisme a Madrid s'aconsegueix un dia de català, ¿en caldran dotze més per aconseguir dos dies?-, aquest acord, deia, no obri les portes a l'estat pluricultural, sinó que conserva la reserva índia, consagra la idea de folklorisme perifèric tutelat per l'estat monocultural. I ja m'imagin que els interlocutors catalans que han negociat l'acord els ha resultat força difícil que a Madrid entreguessin aquest mínim, però no em serveix l'argument. Primer, perquè si aquest és el cas, pot dir que el catalanisme polític està fracassant a Madrid, que l'estratègia no és eficaç. Segon, que continuen fallant els objectius finals, que en la dinàmica del dia a dia s'ha perdut la visió de fons.

L'acord del Senat només s'entén des de l'òptica de l'absència d'objectius. Perquè si l'objectiu fos l'estat pluricultural, l'acord és inacceptable. Abans que acceptar una reserva indígena, sempre és preferible deixar la qüestió oberta per a renegociar i millorar-la. Però ja diuen que estopa i cul calent no pot ser al mateix temps i que sempre és millor poca cosa a no res.

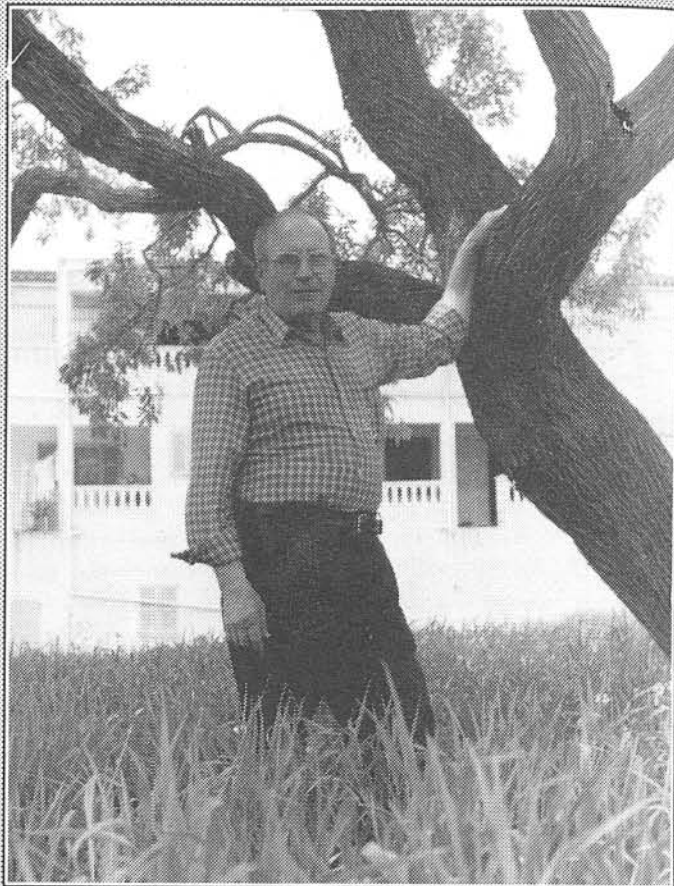

Joan Barceló

Aquesta és una curiosa història, que gairebé sembla treta d'un llibre de rondalles mallorquines. Els protagonistes, però, no són prínceps o «bernadets» o princeses raptades per qualche feroç gegant, sinó que en són tres vilafranquers, que ara fa quaranta-tres anys varen anar a terres d'Andalusia per veure si podrien vendre les màquines de segar que es feien a les ferreries de la Vila.

La història és aquesta: Corria l'any 1950 i devers aquesta temporada hi havia molts de forasters de la banda d'Albacete (sobretot, de Villapalacios) que, empesos per la fam que allà patien, s'establien al poble de Felanitx. I la bona o mala ventura volgué que una d'aquestes famílies forasteres que havien acabat d'arribar conegués l'amo en Jordi «Fosc», conco de l'amo en Pep Sansó. En aquelles hores, ell era un mosso de la ferreria del cal seu conco. Bé, la qüestió és que l'home d'aquesta família li ficà dins el cap que les màquines de segar que havia vist per aquí podrien tenir molt d'èxit per Villapalacios. Car, allà encara se segava a la mala, amb la falç. I l'amo en Jordi, en veure que això podria ser un bon negoci, pensà que s'embarcassen cap allà amb màquines de segar, i, després de fer algunes demostracions als andalusos de la bona feina que podien fer, veure si els en compraven qualcuna. I, amb aquesta intenció, tres paisans nostres agafaren els tapins i li envelaren cap a la Península.

Deixem, però, que sigui el mateix protagonista qui ens ho conti:

Pep Sansó i Nicolau: Un vilafranquer que volgué fer barrina per terres d'Albacete

«Vàrem ser tres, els qui hi anàrem: jo mateix, que devia tenir vint-i-quatre anys, i hi vaig anar com a entès en ferreria; llavonses, en Joan «Cristià» i en Guillem «Gallet», d'una cinquantena d'anys i que ara ja són morts. Ells dos hi vengueren com a molt bons segadors amb aquestes màquines».

-O no feia molt de temps que s'havien inventat les màquines de segar?

«Aquí, ja feia molt de temps que n'hi havia; quan ens vàrem embarcar, per ventura feia vint o trenta anys que s'havien tretes. Però, per Andalusia no hi havia ningú que en fes ni sabien què era.

En Joan «Mascarat» tenia molt

bona mà per fer-ne, d'aquestes màquines. Les deixava molt ben polinades».

-Bé, havíem quedat que vos havíeu d'embarcar...

«Sí, agafàrem quatre màquines de segar i partírem cap a Alacant, i, d'allà, fins a Albacete. Les màquines de segar, les duguérem amb una agència. Me'n recorda que, com que no hi havia ni tan sols bicicletes, vàrem haver de caminar trenta quilòmetres per arribar a Villapalacios. I en aquest poblet, a la plaça, hi havia els senyors que contractaven brigades d'homes perquè els segassen el blat de les seves possessions.

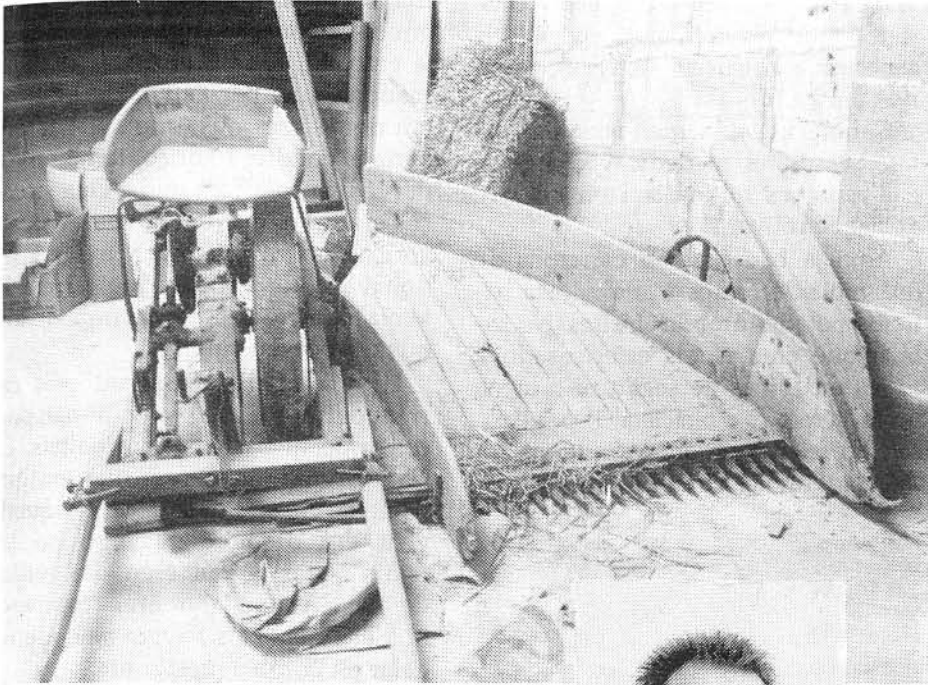
El dia que vàrem fer la demostració amb les màquines va ser el dia

del Corpus, ja que aquest era l'únic dia que aquella gent descansava (els quatre mesos de segar en l'estiu, segaven els diumenges i tot: no tenien descans)».

-I vos va anar bé, la mostra?

«Sí, veiès. La mostra va anar d'allò més bé: férem les proves just davora el poble i en Joan «Cristià» tenia tan bé aquelles màquines que, al temps que segava mirava la gent i els deia: «què vos pareix?», «va bé o no, la segada?».

Però, aquí, una feta que ens va passar va fer que ja ens començàsem a malpensar d'aquells forasters. Al temps que féiem la demostració, hi va haver un grupet d'homes i de

dones que xerraven baixet-baixet i sabérem que era que deien que, d'amat, cremarien les màquines de segar que havíem duites i, llavonses, les tirarien al riu.

Nosaltres, en saber-ho, els diguérem que no els volíem fer mal. Però és ben normal que ells pensassen això perquè no volien que les màquines els llevassen feina.

La qüestió, però, va ser que, arribat el vespre, un senyor ens contractà per anar a segar i ens digué que potser ens compraria una màquina. Però allà on li férem la segada va ser una terra malavinent, plena de solcs molt fondos i que no ens anà gens bé. Jo li vaig dir que si aplanaven una mica aquells solcs amb uns esterrossadors, aniria millor per segar-hi amb les màquines. I li vàrem prometre que, de Mallorca, més envant n'hi enviariem uns».

-No em digueu que no sabien què eren uns esterrossadors?

«No, allà no en tenien, d'esterrossadors.

Quan vàrem veure aquest fracàs, ens n'anàrem al poble de veïnat, Viveros de Ciudad Real, perquè el terreny era més pla i més avinent.

L'agència dugué dues màquines de segar a Viveros i hi segàrem bastant».

-I en vàreu arribar a vendre cap, o

no, de màquina?

«Sí, un senyor ens en comprà una, de les quatre que teníem.

Abans de vendre-la, però, ja quasi havíem acabat els duros i vàrem decidir que el millor que podíem fer era tornar-nos-ne a Mallorca, ara que encara podíem.

Què férem?

Deix l'altra màquina a una posada i agafam els tapins per arribar a Vilafranca. Quan érem aquí em varen enviar una carta que el gendre de la posada havia tret la màquina per fer doblers sense demanar-nos-ne permís. També, una altra carta que havíem rebut ens deia que els esterrossadors que havíem enviat a aquell senyor, li anaven molt bé, però no deia res sobre si ens els compraria o no».

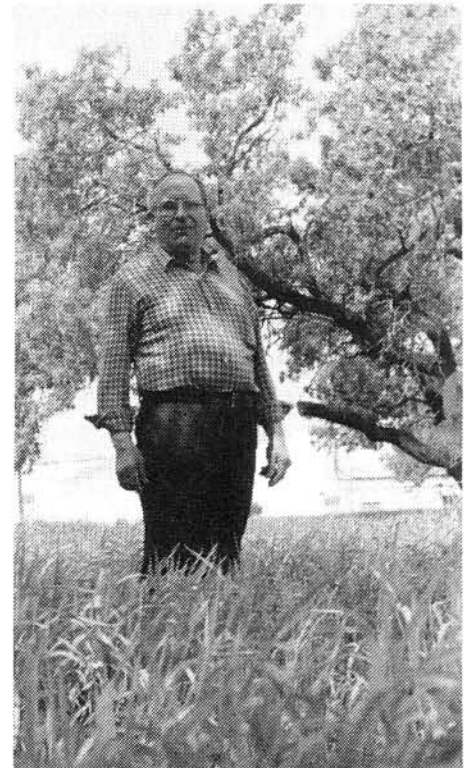
-I què féreu? Ho vàreu consentir?

«No, perquè la màquina ni tampoc els esterrossadors no eren seus. Per això, en l'hivern me'n vaig a Albacete, tot sol, per resoldre aquest embull.

Em vaig trobar amb el senyor que tenia els esterrossadors i, posant excuses, no els me volia tornar de cap manera, perquè deia que estaven per dins la palla i eren molt mals de treure. Jo, ja més emprenyat que un misto, li vaig dir: «en arribar el vespre hem d'haver arreglat això, i, sinó, arribaré a la Guàrdia Civil, a veure meam què en diuen». Ell, quan va veure que la cosa anava de bon de veres, gràcies a Déu les me va pagar.

Ja havia resolt una cosa, però encara n'havia de resoldre una altra.

Per això, amb la bicicleta que havia duit a posta de Mallorca (ja m'havia escalivat de tant que havia hagut de caminar el primer pic, perquè allà no tenien bicicletes), li envel cap a Viveros, mentre que les dues màquines de segar de Villapalacios, com que no les havíem pogut vendre, l'agència les dugué al moll de

València per embarcar-les de cap a Mallorca. I, a Viveros, vaig anar tot d'una a veure aquell de la posada que s'havia apoderat de la darrera màquina que teníem per aquelles terres. Quan hi vaig arribar, vaig veure que li havia fet molt de mal, perquè ni tan sols no la va saber

untar. Després de conversar una estona, vàrem fer barrina i quedàrem que la me compraria. Em va pagar una mica d'entrada i, després, li vaig fer firmar devers dotze lletres de cent cinquanta pessetes cada una, per arribar a les quatre-mil que costava cada màquina (jo ja havia venut equipat amb lletres per si un cas, i que el meu conxo en Jordi m'havia donat, perquè ell feia de corresponçal a un banc)».

-I la cosa va acabar aquí, o no?

«No, espera un poc, veuràs.

La qüestió va ser que quan vaig venir cap aquí, jo, pensant haver fet una bona barrina, vaig haver fet els ous en terra. Pensa tu, aquell homenet no va haver pagat cap lletra ni una i me'n vaig tornar cap allà per cobrar-les.

Aquesta va ser la tercera vegada, i, tanta sort, la darrera, que vaig haver d'anar a Albacete.

Vaig anar a veure'l i li vaig demanar com era que no m'havia pagat res de res. Ell em feia el beneit, fins que em va treure de polleguera. Tots dos ens cridàrem, i, flastomant, ens diguérem de tot i molt. Jo, en veure que així no aconseguiria ni els doblers que em devia ni la màquina, em vaig calmar i li vaig replicar: «que et conformes que me'n dugui la màquina, i ja quedarem cabals?». Al cap d'un poquet, el vaig ginyar a retirar la màquina amb un carretet cap a l'agència, i, d'aquí, cap a València i Mallorca».

-I aquí s'acaba l'aventura, l'amo en Pep?

«Sí. No, i gràcies a Déu que va haver acabat aquí i d'aquesta manera tan pacífica.

La gent de per allà era molt miserable i patien molta misèria. No te'n podies fiar ni de la seva ombra, i pareixia que t'havien de tirar el punyal de per darrera. Aquells forasters de per allà sempre et deien que sí a tot i et feien molt de cas; però, després, darrera-darrera, feien un altre cantet.

Ja ho veus, idò, el «negoci» que fèrem: tot va anar a l'enrevés».

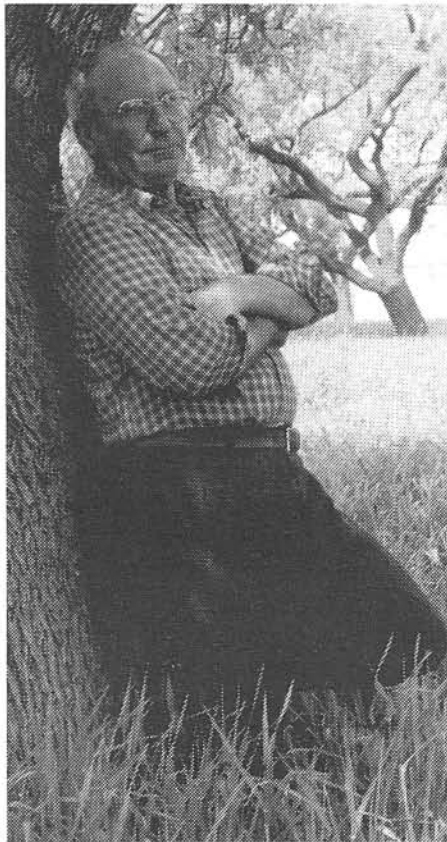
-Trobàreu que l'ambient de per allà era molt diferent del de Mallorca?

«Sí, i molt!

Sobretot, anaven molt més retrasadets que per Mallorca, en tots els aspectes: construcció de cases, ferreries, agricultura...

Gairebé només tenien feina en l'estiu. Les dones es dedicaven a aplegar espigues tot-lo-dia i en l'hivern aplegaven oliva.

Aquí ja batiem amb carretons de feia molt de temps i allà encara batiem a potades amb les bísties. No sabien què eren ni els esterrossadors, ni les màquines de segar, ni tampoc no hi vàrem cap bicicleta. I, per llaurar, ho feien amb arades que encara duïen les orelles de fusta.

Perquè vegis que el que et dic és vera: més envant ens va arribar a les orelles que l'única màquina de segar que havíem venuda s'havia espenyat, i (mira't com anaven!), com que no la saberen arreglar, la tiraren damunt un caramull de fustes.

No, i de coses curioses que m'hi passaren, també te'n contaré un parell: una vegada, que quasi ja havia acabat els duros, anava a dinar a la fonda i el menjar que allà em donaven era bonet. Però, com que tenien moltes gallines a lloure, hi va haver

una bona partida de dies que sempre em daven ous. I venga ous. Fins que, ja embafat, li vaig arribar a dir a la madona que, per l'amor de Déu, no em donàs més ous, que aviat n'arribaria a pondre. I xoriço, també me'n daren una cosa fora mida. Ous i xoriços era tot el que em daven. A jo, els xoriços no m'agradaven molt, i les donava a un capellà que també hi venia a menjar, i les s'empassolava que no tocaven voreres.

I un altre dia, passejant pels carrers del poble, hi vaig afinar porcells que hi pasturaven amollats. És clar, jo em vaig pensar que era que havien fuit a qualcú, però aquella gent em digué que ningú no les podia matar perquè eren «los cerdos de San Antonio», i eren promeses que ells mateixos havien fetes de regalar un porc a aquest sant».

-És curiós, això.

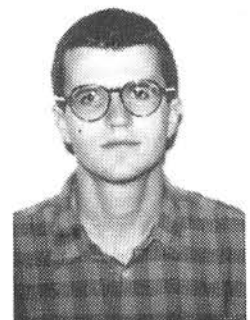
«Sí que ho és, ben curiós.

Sempre em vaig pensar que hi tornaria, a fer una passejada, per veure si aquelles terres havien arribat a prosperar o no. Però, d'aquell dia, ara fa més de quaranta anys, no hi he tornat pus».

-Bé, l'amo en Pep, crec que de «negocis» com aquests ja val més no començar-ne.

No vos pareix?

Encara que és ben segur que veure aquesta altra manera de viure d'aquella gent i aquesta «aventura» que va suposar el viatge a Albacete, en un temps en què hi havia ben pocs vilafanquers que anassin a fora per qüestions de feina, sempre vos quedarà gravat en la memòria. Al cap i a la fi, tot va acabar bé, i, ara, després de tants d'anys, a un encara li vénen ganes de riure un poc...

Andreu Bauçà

Benvolguda Agrupació del PSM-NM de Vilafranca

En Francesc Amengual ha decidit contestar certes... informacions? crítiques? geniades? fantasies?, no sé com anomanar-les, que publicau a Es Molí Nou, i ho faig perquè veïnats de Vilafranca, més del que jo m'imaginava -tots ells exvotants del PSM- m'han fet arribar la seva satisfacció per la resposta i aclariment fet a través de les pàgines d'opinió.

Amb això de l'educació i bones maneres ho reconec, em guanyau, jo reconec que el que em va dir un regidor del PSM l'any passat a les festes de la Beata, quan la meua filla ballava ball de pagès a la plaça, em va agafar pel braç i em va dir textualment: «Batua rradeu, ells han ballat deu anys, i ara mos ne toquen ballar due a noltros». És això el que vol desterrar la majoria del poble de Vilafranca? És això el que anomenau bona educació? És així com es fa poble?

Bé, ara anem al que informau al nº 78 de Es Molí Nou de Març del 93.

1er «Falangistes». Si mal no recorden els falangistes els qui atilitjaver i obligaven a atilitjar «el idioma del Imperio, o sea el español» a tothom. Idò bé, resulta que a la mort del Sr. Llompart l'única corona que hi hauria «en Español» era la que enviàreu vosaltres. Curiós no?

2ª Pressupost d'obres. I ara girau la truita a l'inrevés. Si vosaltres pagau a pressupost l'obra que feis a casa vostra, o sia dins una propietat privada i el solar de veïnat fos, per posar un exemple (sols és un exemple he!) fos meu, i els homes fessin l'obra dins ca meua, callerieu o pel contrari passariu el crit en el cel.

3ª Amb això si que hi ha discrepàncies d'opinió. Jo he pensat, ja ho sabeu que l'Ajuntament ha d'estar obert a tothom, però de diferents partits no com feis vosaltres, o sia només del Peseme.

En el mateix apartat deis textualment: «El problema és que l'Ajuntament és l'únic que hi ha, i serveix de

biblioteca, casa de cultura, escola d'adults, local de reunions de tota classe, sala de conferències i taules rodones, sala d'exposicions, etc., etc...» A la pàgina set del programa electoral del PSM -Independents de Vilafranca deis: «volem fer del Cine Parroquial una Casa de Cultura on hi tenguin cabuda totes les entitats». Si no compliu les vostres promeses electorals, no som jo el culpable, sinó vosaltres qui vàreu esser els que vos comprometéreu a fer-ho. De totes maneres, si voleu que es pugi dur a terme la casa de cultura, i pensau que vos puc ajudar, les portes de ca meua estan obertes a qualsevol iniciativa o suggerència.

Una altra cosa vos voldria dir, reconec que per a vosaltres fer política sia una activitat molt lloable, amb això de que potencia la solidaritat entre les persones, així hauria d'esser, però el vostre problema és que en aquests moments vosaltres estau fent tot el que criticàveu quan estàveu a l'oposició i si els vostres simpatitzants enlloc d'encobrir es dedicassin a exigir i a fer-vos complir les promeses electorals, la majoria d'elles incomplides i enlloc de perdre el temps en dimes i dimeretes ho empleàssiu per fer feina, el mateix poble i jo vos ho agrairíem.

I finalment amb això de que «vivim a un poble, i la gent sabem molt bé de quin peu ens calçam tots», deueu esser vosaltres que estau ben informats, jo com que no tenc un servei de la CIA, que hem vénen a contar les bufes del poble, no vos ho puc dir.

Francesc Amengual

P.D.: Vos agraeisc l'oportunitat que hem donau de poder contrastar públicament les meves idees, cosa que no sempre és possible i, des de la meua perspectiva com home independent -jo no hem dec a cap consigne del partit- aquest debat enriqueix l'opinió de la gent.

Santa Maria de la panada

Madona de la Panada!
Quin ressò del goig pasqual!
Panada que ha assaonada
la vostra mà virginal!

Panada que vós heu cuita
dins el forn del vostre si;
Panada que vós heu duita
per nostre món redimir!

Panada d'Eucaristia:
carn del vostre diví Anyell;
Pa de dolça savoria
i Vi ensems vell i novell...

Madona de la Panada!
Panada de bell confort!
Serviu-nos, Mare estimada,
Panada fins a la mort!

Panada, menja exquisida
que el cor desitja amb anhel;
clement, nostra Mare ens crida
a menjar Panada al cel!

Madona de la Panada:
teniu molt de bo allà dalt...
Dau vigor a l'ala cansada
quan hi hagi de fer el salt!

Que la porta trobi oberta
i, de noccs ben vestit,
tengui, amb vós, cadira certa
en aquell etern convit!

Miquel Colom, T.O.R.

Vilafranca es distingeix

Cada poble sol tenir
personal original
que de forma molt cabal
sempre se sol distingir.
Va obrint un nou camí
a dins la societat,
sol esser apreciat
seu modo de procedir.

A dins Mallorca existeix
un poble molt bo de terra,
se va aferra que aferra
en tot lo que es procedeix.
De tota cosa està entès,
se fixa en sa novetat,

per lo tant molt s'ha avançat:
un apreci se mereix.

De lo que pot bravejar,
de tenir bon cantador,
ha pujat alt escaló,

fer sa cançó i cantar.
Per tots es llocs a on va
s'apunta una victòri';
tria ell es repertori;
no li agrada es copiar.

Tomeu Penya se li diu
a aqueix tan bon artista,
està es primer de sa llista;
quan canta sa gent molt riu.
Per lo tant dóna motiu
an es públic alegrar;
sa gent ell sap conquistar,
se mereix gros distintiu.

Un personatge va anar
a viure a Vilafranca,
amb una dona eleganta
i amb ell se va casar.
A Sóller no va tornar,
canvià sa residènci';
es homo d'intel.ligènci',
alts càrrecs sol ocupar.

Dins es teatre aficat
que molta vida li dóna,
per esser una persona
de molta activitat;
en tot ell s'ha desvetlat,
per tota causa ajudar;
també vol donar la mà
a personal jubilat.

Un artista consumat
que assenyar-lo es precisa,
en Gori de sa Botiga:
un músic molt destacat,
sa bateria ha tocat
amb so grup des Mallorquins,
han duit sempre nous estils
per això han triumfat.

A dins tota professió
ha conseguit gros criteri,
també a dins sa comèdi'
serveix ell d'apuntador.
Sap canviar tot color
perque li dóna caràcter;
en contenen grossa alabança
d'aquell tan digne senyor.

«Es Solleric»

Tornem-hi torna-hi

No divenen que hi ha bons
enginyers?

que han aprovat sa carrera?
Posau a sa carretera
lo que vos sobra dels femers.

Diven q'un ase i un enginyer
saben més que no un tot sol,
puja sa muntanya en un vol,
fa camí sense «caminer».

L'incineradora Son Reus
hi van tots els fameters;
lo que volen els enginyers
sembla que està fet amb sos peus.

Aquests paquetets de «cenrra»
que voltros deis que son tan forts,
les posau als pints que feis torts
i els paquets no seran tan morts
com es «formigó tan tendre».

De sa cendre feis bloquets
que s'aigo no hi trevessa,
si qualche fonament vessa
amb això tapau foradets.

En lloc d'emplear «porlant»
que amb aigo torna fort i dur,
un bloc de cendre es més segur
i tranquil anirà el vienay.

Jo crec que es pisos de Ciutat
s'agontarien més forts,
estarien més drets que torts
sense tombar de cap costat.

Sabeu com les heu d'emplear?
Pudriu fer qualche «dique»
per no anar-sen a pique
es barcos que amarrats hi ha.

Es clots de sa carretera
serien molt bons d'arreglar
posant-hi sa cendre que fa
de Mallorca sa... erdera.

Moltes més de mil pessetes
m'ha costat es sanejament,
Jo crec que hi heurà molta gent
xerrerà amb ses dents estretes.

De s'aigo nostra i es seu fems
molts s'umpliran sa butxaca,
i voler rentar-se sa taca
crec que hauran de mester molt de
temps.

Respirarem «aire puro»
i bona olor d'ensaïmada,
els que cerquaran s'anyada
es quedaran «sin un duro».

J. Nigorra

AMB LA MATEIXA FREQUÈNCIA!

A Menorca i a les Pitiüses

Les entitats sotsignants instam el Govern central a respectar les mateixes freqüències que des de fa anys permeten la recepció de les televisions autonòmiques de Catalunya i de València a Menorca, Eivissa i Formentera, on gaudeixen de gran acceptació. Aquests canals són una eina d'acostament i coneixement mutu amb aquells dos països, amb els quals compartim història, llengua i cultura, i moltes altres característiques com a països mediterranis. Qualsevol altra "solució imposada" causaria greus perjudicis i seria vista com un menyspreu a la iniciativa social i als drets dels ciutadans.

Oferim el nostre màxim suport a aquesta justa reclamació dels menorquins, eivissencs i formenterers, amb els quals compartim en aquests moments històrics un projecte nacional comú de recuperació de l'autogovern, iniciat a partir de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia vigent. Ens comprometem a promoure una relació fluida a tots els nivells (econòmic, social, lúdic, informatiu, cultural...) entre les nostres illes i demanem a les institucions que estimulin i afavoresquin aquesta col·laboració.

Reclamem, finalment que urgentíssimament es trobi una via per a un model propi de RTV autonòmica balear, peça essencial de la construcció del nostre país; que es garanteixi la recepció del senyal adiovisual en condicions òptimes de les ràdios i televisions en català, i sobretot del Canal 9, i que es legalitzin formalment les freqüències emprades per a aquesta recepció, cosa que ja passa d'hora; que es doni tot el suport necessari a les emissores de ràdio i TV d'àmbit local i comarcal, que jugaran un paper importantíssim en la vertebració social, cultural i nacional del nostre poble. A la consecució d'aquests objectius dedicarem els nostres millors esforços.

Obra Cultural Balear i les seves 20 delegacions, Universitat de les Illes Balears (Consell Executiu), Premsa Forana de Mallorca, Bisbat de Mallorca, CCOO, PIMEM, Confederació d'Associacions de Pares d'Alumnes (COAPA), Federació d'AAVV de Palma, Federació de TV locals de Mallorca, GOB, Sindicat de Treballadors de l'Ensenyament de les Illes Balears (STEI), Grups d'Espai de Mallorca (GDEM), Santuari de Lluç, Club Pollençà, Consell de la Joventut de les Illes Balears, Escola d'Espai de les illes, Escola Municipal de Mallorca de Manacor, Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet, Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Associació Festival Chopin de Valldemossa, Associació d'Educació d'Adults de Mallorca, Associació El Mirall, Associació Amics de la Glosa, Associació de Periodistes de les Balears, Associació Educativa de les Illes Balears, Centre de Professors de Palma (CEP), Gremi de Llibreters de Mallorca, Grup de Drets Humans de Mallorca, Grup Blanquerna, Justícia i Pau, Monestir de la Real, Moviment d'Escoles Maiorquines, Moviment Escolta i Guiatge de Mallorca, Museu Balear de Ciències Naturals de Sóller, Societat Balear d'Educació Ambiental, Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Mallorca, Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres, Associació Voltor.

JA HA PLOGUT MOLT D'ENÇÀ...

Començant per la filera de dalt i d'esquerra a dreta els components són:

-Mateu Punta, Sebastià Sec, Rafel Perico, En Pol, Sebastià Fuster, Esteve Sec, Sebastià Coletó i Pep d'Hortella.

-Francesc Sansó, Sebastià Perico, Pep Gorrió, Mateu Pereta, Tomeu Preciós, Joan Cortana, Martí Nero, Joan Masset i Antoni Coletó.

-Miquel Margoi, Joan d'Alenzell, Antoni Forner, Biel Molondro, Jaume Puil, Biel de s'Era i Biel de Ses Veles.

-Joan Coll, Sebastià Perico, Sebastià Penya, Biel Nota, Joan de Son Joi, Mateu Bosseta, Pep Puil, Antoni Diego i Guillem Paxeco.

Aquesta fou la primera banda de música que hi va haver a la Vila, fou entre l'any 1934 i 1936.

Ciclisme

El Pla '93 a punt de rodar

El Club Ciclista de Vilafranca ja està preparat pel «Pla '93» que començarà el proper dia 25 d'abril a Sineu. Enguany la Societat Deportiva està caracteritzada per les noves incorporacions en aquesta entitat. Les etapes d'enguany seran les següents:

-Primera etapa: Sineu - Maria de la Salut, cronometrada entre aquests dos pobles. Diumenge dia 25 d'abril.

-Segona etapa: Sencelles, el dissabte dia primer de maig.

-Tercera etapa: Lloret, dia nou de maig.

-Quarta etapa: Petra, tindrà lloc el diumenge dia 16 de maig. Sens dubte serà una etapa important ja que aquest any la prova acaba a l'esplanada de l'ermita de Bonany.

-Cinquena etapa: Sineu, amb el mateix itinerari de cada any, la prova es disputarà el dia 23 de maig coincidint amb curses per a alevins i infantils sobre el circuit urbà del mateix poble.

-Sisena etapa: Muro, diumenge dia 30 de maig. La cursa serà la mateixa de l'any anterior tot i que aquest any no es pujarà Sa Verdura.

-Setena etapa: Es Cruce - Vilafranca, serà la gran novetat del «Pla '93» amb una cronometrada individual de 15 kms. que sortirà el dia 6 de juny, des del Cruce cap al «Lladroner» i cap a la Vila. Aquesta cursa anirà a càrrec de la Societat Deportiva de Vilafranca.

-Vuitena etapa: Algaida - Pina - Lloret - Sineu - Maria de la Salut - Petra - Sant Joan - Montuïri - Randa - Algaida. Serà la jornada final que es disputarà el diumenge dia 13 de juny. Totes les competicions s'iniciaran a les 10 del matí.

Pel que fa a la qüestió econòmica hem de recordar que el Consell Insular de Mallorca serà l'entitat patrocinadora de la cursa i del premi de

muntanya. Mentre que els maillots de líder i de metes volants lluiran l'anagrama publicitari de «La Caixa». La classificació general de regularitat estarà patrocinada pel

Restaurant Es Cruce, mentre que les disputes dels sprints especials seran gentilesa de Tejar Balear.

(Redacció).

reixer l'equip local que ens va agradar molt.

VILAFRANCA 1 PORRERES 0

Partit de l'any al camp del Molí Nou amb una ex-

traòrdinaria entrada ja que l'equip que ens visitava no era ni menys que el líder Porreres.

El partit va començar amb la treta del Porreres que als 20 segons ja disposava d'una claríssima ocasió de gol, i després als 5 minuts la millor ocasió de tot el partit però el que són les coses aquí es varen acabar les ocasions del Porreres i el Vilafranca era el que dominava el partit però sense poder fer cap gol a l'extraordinari porter que té el Porreres. A la segona part les coses seguien igual que a la primera amb bon joc per part dels equips i amb molta deportivitat i quan pareixia que tot acabaria amb un empat que era un bon resultat pels dos equips va arribar el gol de «pixixi» d'aquesta temporada en Joan Garau que va fer tornar boijos als seguidors locals i va fer enmudir a la molta gent que desde Porreres s'havien desplaçats.

Futbol Base

FUTBOL 5 INICIACIÓ

És l'equip que més alegria ens ha donat aquest mes ja que han acabat la lliga en segona posició i per tant han quedat classificats per jugar les finals de Mallorca. Aquesta es

disputaran el proper 22 de maig a Campos. Els desitjам la millor sort que es pugui.

-Resultats:

Maria 1 - Vilafranca 3
Vilafranca 1 - Montuiri 3
Sant Joan 1 - Vilafranca 0

FUTBOL 5

Només dos són els partits que s'han jugat amb sort ben diferent. Dins Maria de la Salut varen fer el millor partit de tota la temporada i guanyaren bé, però al darrer partit no ho pogueren repetir ja que davant tenien un equip molt fort com és el Montuiri.

-Resultats:

Maria 0 - Vilafranca 4
Vilafranca 0 - Montuiri 4

BENJAMINS DEL C.I.M.

Cal destacar el gran fitxatge que ha fet el Vilafranca que és en Jaume Mas un jugador de Sant Joan que en cinc partits ja ha fet 7 gols i es converteix en una gran promesa del futbol meloner.

-Resultats:

Margaritense 1 - Vilafranca 3
Vilafranca 2 - Montuiri
Vilafranca 6 - Rotlet Molinar 1
Can Pastilla 3 - Vilafranca 6

INFANTILS 3ª REGIONAL

Només dos partits aquest mes una abultada derrotada davant el segon classificat i una gran victòria davant també uns dels equips gallets de la categoria.

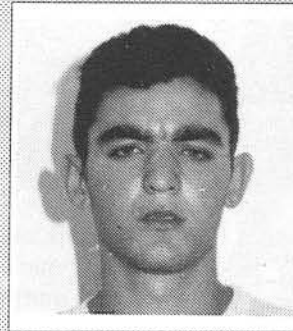
-Resultats:

Campanet 9 - Vilafranca 0
Vilafranca 2 - Soller 1

REGULARITAT

2ª Regional

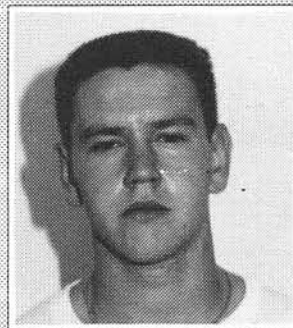
	punts
Sunyer.....	89
Garau.....	81
Montserrat.....	80

GOLEJADORS

2ª Regional

	punts
Garau.....	12
Sunyer.....	10
Chapira.....	5

BAR
ANIT

MÀXIMS GOLEJADORS

Infantils

Pep Rabassa.....	9
J. Vidal.....	9
E. Mestre.....	8

Benjamins

P. Nicolau.....	39
J. Sitges.....	15
J. Mas.....	7

Futbol 5

L. Bosch.....	4
J. Sansó.....	3
J. Barceló.....	2

Futbol 5 Iniciació

E. Nicolau.....	21
N. Chapira.....	8
B. Payeras.....	3

AUTOSERVEI
CA'N JOAN

El Porreres també va passar per la pedra

Futbol 5 iniciació

BALEARES 0 VILAFRANCA 0

Extraordinari partit el que va jugar el Vilafranca a Palma. L'equip local no va disposar ni d'una sola ocasió encara es podria dir mes no va xutar un sol pic a porta. En canvi el Vilafranca va controlar totalment el partit i va disposar de les ocasions del partit

encara que en aquesta ocasió no varen dur gens de sort. Cal destacar que el partit es va disputar amb una extraordinària deportivitat.

VILAFRANCA 3 LA VICTORIA 0

Equip molt fluix el que va venir a Vilafranca i que s'en va anar amb tres gols

dins l'esquena que hagueren pogut esser molt més. El nostre equip només va jugar pel que jugava l'adversari només va accelerar quan era hora. Es pot dir que l'equip visitant no va xutar ni un sol pic a porteria.

SANTA MARIA 3 VILAFRANCA 1

Partit molt complicat el que va jugar dins Santa Maria. Vàrem perdre la imbatibilitat que ja durava nou partits sense mareixer-ho ja que el Santa Maria va aprofitar les tres ocasions que va tenir i el Vilafranca no va saber fer-ho en cap ocasió i només va poder marcar de penal. De totes maneres no s'ha de desme-

Futbol 5

No tens alternativa

No et queda altre remei. Ets jove i ho has de pagar d'alguna manera. T'agafarem, no ho dubtis, i et durem enfora de ca teva. Et tallarem el cabell i et posarem a les nostres ordres. Vestiràs de verd cada dia i estaràs a la nostra disposició. Correràs fins usar sang carregant una arma amb la que t'ensenyarem a matar, a fer la guerra. Hem d'estar preparats per defensar la «Madre Patria», fins la mort si és necessari.

Et direm com has de pensar, com t'has de moure, i seràs carn de canó... Dels nostres canons.

T'ensenyarem què és la disciplina i qui és qui comanda.

L'ensenyarem a obeir els teus superiors i a callar; tu no has de dir res, no és obeir. Les ordres les donam nosaltres.

Pots començar a despedir-te de la feina, o de la teva al.lota, perquè has de venir a complir amb el teu deure

com a «espanyol». La patria et crida, l'ordena que vinguis.

Seràs una màquina de guerra, una màquina conduïda per nosaltres.

L'Exèrcit et necessita i nosaltres el necessitem. Què fariem sense l'Exèrcit? Qui ens defensaria de l'enemic?

Vine! T'ordenem que vinguis. Seràs un soldat, el nostre soldat.

I si no vols vestir de verd seràs el nostre esclau. Treballaràs per nosaltres, no durant nou mesos, sinó durant devuit.

Col.labora amb l'Estat i veuràs quants de doblers ens estalviarem gràcies a tu.

No tens escapatòria: o soldat o esclau, o mili o prestació.

No tens dret a ser lliure o a decidir que fas amb la teva vida. Nosaltres decidim i els nostres jutges condemnem qui no obeeix.

Com al primer insubmís de les Illes, Txus Peñalver, que li ha caigut un any de presó, per no voler ser una ovella del nostre ramat.

Xavier Cañada i Crespi

Excursionisme

Aquesta passejada tindrà lloc el proper diumenge dia 16 de maig i sens dubte és una excursió d'aquelles que no es poden deixar. Cal apuntar-se i la sortida, com sempre, serà a les vuit del matí a la Plaça de la Constitució.

Totes aquelles persones que no han rebut la Guia Telefònica poden cridar al telèfon 56 03 28.

Tall de Guillotina

-A Joan Verger, President del Consell Insular de Mallorca, que passà com un coet pel carrer de Santa Bàrbara alçant pols i macs de dalt a baix del carrer. No se sap si provava l'estat del carrer, encara fora asfaltar, o si es preparava per la Ginkama Automobilística que es disputava a Montuiri dos dies després.

-A la coordinadora de Son Nuviè que convocà la reunió mitja hora abans de començar la processó del Divendres Sant.

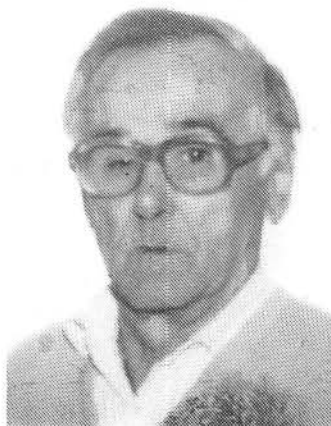

Ditades de Mel

-Als Quints-es del 93, que després de la panxada de botifarrons i sobrassades sortiren a cantar panades com el primer. ENHORABONA!!!

-A l'equip de voleibol «Tejar Balear» per la gran actuació realitzada al Torneig de Penyes de la Comarca de Manacor.

MORTS

Mateu Barceló Oliver, morí dia 13 de febrer de 1993, als 69 anys.

Rosa Francisca Morejón Díaz, morí dia 17 de Març de 1993 als 81 anys.

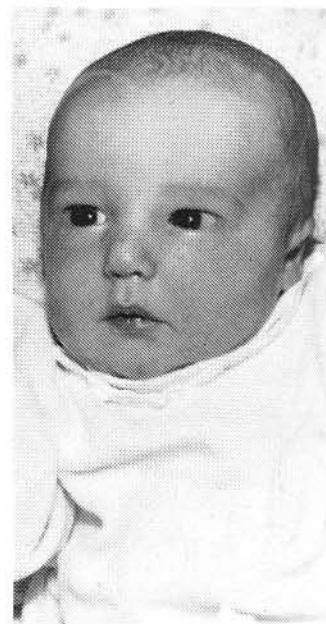

Jaume Nicolau Nicolau, morí dia 27 de Febrer de 1993 als 68 anys.

NAIXEMENTS

Mateu Pons Garí fill de Mateu i Joana Mª (17-3-93).

José Antonio Pinteño Estrany, fill de José Antonio i Magdalena (19-3-93)

100 ANYS
DE
MIRÓ
ILLES BALEARS